

**Javaslatok a
„2013. évi törvény A szövetkezeti rendszerfejlesztéssel és működéssel
összefüggő szabályokról”
szóló törvény egyes paragrafusaihoz**

5.§.

(4) A szövetkezetek tagi viszonylatban végzett tevékenységi körén alapuló fő típusai:

- a) anyagi javak előállításához kapcsolódó szolgáltatást nyújtó szövetkezetek;
- b) pénzügyi szolgáltatást nyújtó szövetkezetek;
- c) nem anyagi javakat, szolgáltatásokat, illetve közszolgáltatásokat nyújtó szövetkezetek
- d) szociális szövetkezet**
- f) foglalkoztatást szervező szövetkezet

6.§.

(6) Az alapszabálynak a 2.§ szerinti szabályok értelmezésében tartalmaznia kell:

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)
- f)
- g)
- h)
- i)
- j)
- k)
- l)
- m)
- o)
- p)
- q)
- r)
- s)

t) szövetkezet önkénteseinek költségtérítési jogosultságait

u) mindazt, amit e törvény kötelezően előír.

6.§. (11)

A Szövetkezeti Szövetség a véleményezést a hozzá történő beérkezéstől számított 8 **munka**napon belül köteles elvégezni. A cégbírószági bejegyzés érdekében történő benyújtás határidejébe a véleményezésre fordított időszak nem számít bele.

10.§ (6)

(7) szociális szövetkezet esetében a részjegytőke (jegyzett tőke) alapításkori értékét az alapszabály határozza meg.

15.§ (3) bekezdés törlését javasoljuk.

~~15.§ (3) A szövetkezetnek nyújtott tagi kölcsönök együttes összege nem haladhatja meg a saját tőke kétszeresét.~~

20.§ (2)

20.§ (2) Az alapszabály a személyes közreműködés egyik módjaként munkavégzési kötelezettséget is előírhat. Ennek alapján a tag és a szövetkezet munkaszerződést, vállalkozási vagy megbízási **vagy önkéntes** szerződést köt. A munkaviszonyra a Munka Törvénykönyve, a vállalkozási és megbízási jogviszonyra a Ptk. Szabályait, **az önkéntes munka esetén a rávonatkozó jogszabályokat kell alkalmazni.**

97.§. (1) E törvény szociális szövetkezetekre vonatkozó részének alkalmazása során

a) munkanélküli: az a személy, aki

aa) a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény 58. § (5) bekezdés d) pontja alapján álláskeresőnek

ab) az Szt. alapján rendszeres szociális segélyre jogosultnak minősül

a) hátrányos helyzetű: az a személy, aki

a) legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, vagy

b) a foglalkoztatás megkezdésekor az ötvenedik életévét betöltötte, vagy

c) 25. életévét be nem töltött pályakezdő álláskereső, vagy

d) a szövetkezetbe lépést megelőző hat hónapban nem folytatott rendszeres kereső tevékenységet -, vagy a munkaügyi központ legalább huszonnégy

hónapja álláskeresőként tartja nyilván, illetve az Szt. alapján rendszeres szociális segélyre jogosultnak minősül vagy

e) a saját háztartásában legalább egy eltartottal egyedül él, vagy

f) a foglalkoztatás megkezdését megelőző 12 hónapon belül gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban, illetőleg terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban vagy ápolási díjban részesült, vagy

g) etnikai kisebbséghez tartozik, és akinek szakmai, nyelvi képzésének vagy szakmai tapasztalatának megerősítésére van szüksége ahhoz, hogy javuljanak munkába állási esélyei egy biztos munkahelyen, vagy

h) valamely tagállam olyan ágazatában vagy szakmájában dolgozik, amelyben 25%-kal nagyobb a nemi egyensúlyhiány, mint e tagállam valamennyi gazdasági ágazatára jellemző átlagos egyensúlyhiány, és ezen alulreprezentált nemi csoportba tartozik; vagy

i) a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokról szóló 327/2012 (XI. 16.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 1. § 6) pontjában meghatározott feltételeknek megfelel, vagy

j) aki a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy

k) aki elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

97.§ (2) A 99. § (4) bekezdésében meghatározott jogviszony esetében a szociális szövetkezet ~~alapszabályának~~ Szervezeti és Működési Szabályzatának tartalmaznia kell:

98. § Szociális Szövetkezetek típusai

(1) 'A típus' Hátrányos helyzetűek foglalkoztatási integrációját biztosító szociális szövetkezet:

a) a hátrányos helyzetű tagjainak és a működési területén élő nem tag hátrányos helyzetűek számára munkalehetőséget biztosít, illetve szervez, vagy

b) elősegíti a működési területén élő - a munkaerőpiac szempontjából más hátrányos helyzetű – tag és nem tag személyek, csoportok foglalkoztatását, illetőleg
c) az a) és b) *pont* szerintiük számára külső foglalkoztatóként (beleértve a megváltozott munkaképességűek esetében a rehabilitációs akkreditációs tanúsítvánnyal rendelkező munkáltatót) intézményi foglalkoztatást biztosít, illetve
d) - a külön jogszabályokban foglalt feltételek teljesítése mellett - tagjai számára és a c) *pont* szerint - egyéb, a 21. § (2) bekezdésben meghatározott célok elérését elősegítő szolgáltatásokat (különösen szociális- egészségügyi és oktatási szolgáltatásokat) nyújt, valamint szociális helyzetük javítását egyéb módon segíti.

(2) 'B típus' Helyi közösségi szükségleteket kielégítő szociális szövetkezet

A piaccgazdaság egyéni, globalizált érdekeket képviselő szemléletével szemben, a helyi közösségi érdekeket képviselő, a helyi szükségletekre választ adó szociális szövetkezet. Tagság összetétele a helyi viszonyoknak, tevékenységeknek megfelelő, ebben a szövetkezeti típusban lehet tag az önkormányzat és a karitatív szervezet. Ez a szociális szövetkezet típus tudja megszervezni és működtetni a helyi közszolgáltatásokat.

(3), 'C típus' Közösségi vállalkozásként működő szociális szövetkezet

A szövetkezeti elveket fontosnak tartó, a közösség által létrehozott közösségi vállalkozás, amely alternatív gazdasági együttműködésre, alternatív közösségi értékrend szerinti életforma kialakítására épül és a fenntartható fejlődés szempontjait helyezi középpontba.

(2 4) Működési engedélyhez kötött tevékenységet szociális szövetkezet csak abban az esetben végezhet, ha rendelkezik működési engedéllyel, kivéve a tagok és családtagjaik személyes szükségleteinek kielégítésére irányuló közös tevékenységeket.

(3 5) A szociális szövetkezet által foglalkoztatottakon belül az ~~(1) bekezdés~~ A); B) és C) típusú ~~pontjában~~ szociális szövetkezetekben szereplő személyek aránya legalább ~~75-%~~ **30% beleértve a jelenlegi tagoknak és alkalmazottaknak a szövetkezetbe lépés időpontjában meglévő státuszát is.**

(4 6) A szociális szövetkezetnek a nevében szerepelnie kell a „szociális” tagnak. Amennyiben a szociális szövetkezet a tagi összetételre, a foglalkoztatási előírásokra vonatkozó szabályoknak a működés során bekövetkezett változások miatt már nem felel meg a szövetkezet nevéből törölni kell a „szociális” tagot.

99.§ (5). Tagi munkavégzésre irányuló jogviszonyt a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény szerint regisztrált álláskereső, illetve a

Szociális Szövetkezetek Országos Szövetsége (SzOSzöv)
1077 Budapest, Wesselényi u. 13.
+36/309-410-329 e-mail: szoszov@gmail.com
<http://szoszov.hu>

közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy létesíthet és tarthat fenn. A tagi munkavégzéshez kapcsolódó adó és járulék mentesség a tagok és családtagjaik személyes szükségleteinek kielégítésére irányuló közös tevékenységek esetén az összes tagot megilletik, anélkül, hogy a tagi munkavégzés jogi kategóriájába kellene átlépniük az alkalmazásban lévőknek.

99.§ (10) A tagok és családtagjaik személyes szükségleteinek kielégítésére irányuló közös tevékenységek során létrejövő áruk és szolgáltatások a szövetkezet tagjai közötti elosztása nem minősül az 178/2002/EK szerinti forgalomba hozatalnak, ezért mentes a kereskedelmi jog előírásai alól.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

5§ (4).

Javasoljuk önálló kategóriaként felvenni a szociális szövetkezetet. A későbbi XIV. fejezethez kapcsolódóan javasolni fogjuk, hogy több szociális szövetkezet típus legyen meghatározva a törvényben, ez indokolja az önálló kategóriaként történő megjelenését.

6.§ (6). t) pontja

A szociális szövetkezetben a tagoknak személyes közreműködéssel kell részt venniük a szövetkezet tevékenységében. Miután ezt megtehetik közérdekű önkéntes tevékenység formájában (99.§. 1.) a). pont), ezért az alapszabályban rendelkezni kell a szövetkezet önkénteseinek költségtérítési jogosultságairól.

6.§ (11) pont

Szövetkezeti Szövetség véleményezési feladatát javasoljuk 8 munkanapra módosítani, hogy biztonsággal lebonyolítható legyen azokban az időszakokban is, amikor egybevont ünnepnapok vannak.

10.§ (7)

A szociális szövetkezetek tagi összetételéből adódóan szükséges a részjegytőke összegét külön szabályozni. A (4) bekezdésben a természetes személyek többségével alapított szövetkezetnél meghatározott ötszázezer forint a szociális szövetkezetek esetében nem lesz teljesíthető. Javaslataink az, hogy a szociális szövetkezet maga határozhassa meg az alapszabályában a részjegytőke alapításkori értékét a tagok teherbíró képességének figyelembevételével.

15.§ (3)

A tagi kölcsön saját tőke kétszeresére vonatkozó korlátozás eltörlését javasoljuk, miután a szociális szövetkezetek esetében a saját tőke összege alacsony is lehet, de ha a tagoknak lehetőségük van a saját tőke kétszeresét meghaladó tagi kölcsönt nyújtani közgyűlés által meghatározott célra, akkor ezt ne korlátozza a jogszabályi előírás.

20.§ (2)

Miután a személyes közreműködés a szövetkezet tevékenységében lehet közérdekű önkéntes tevékenység formájában is (99.§. 1.) a). pont), ezért itt ebben a pontban se hagyható ki.

97.§. (1) bekezdésben a munkanélküli helyett javasoljuk a széles értelmű hátrányos helyzetű fogalom használatát. A szociális szövetkezet mindegyik típusának (kimondottan a hátrányos helyzetűek foglalkoztatási integrációját biztosító szociális szövetkezetnek) fontos célja, hogy a munkaerőpiacról kiszorult, a munkaerőpiac szempontjából hátrányos helyzetűnek minősülő emberek számára teremtsen munkafeltételeket, integrációt biztosító közeget. Amennyiben a törvényben megjelenik a hátrányos helyzetnek az itt adott széles értelmezése, ez azt is jelenti, hogy összhangba kerül az Európai Unió 800/2008/EK bizottsági rendelet 2. cikk 18. pontja által meghatározott hátrányos helyzetű fogalomhasználatával. Fontos, hogy a szociális szövetkezetek társadalmi szerepvállalása az legyen, hogy minden hátrányos helyzetű csoport számára biztosítsanak foglalkoztatást, befogadó közösséget, integráló közeget.

97.§. (2) bekezdésben a tagi munkavégzés elszámolásának részletes szabályait pontosítani kellene, mert ebben a formában félreérthető. Javasoljuk, hogy az alapszabály szintű szabályozás helyett, (mert annak a módosítása pénzbe és rengeteg költséges adminisztrációba kerül, amire nincs fedezet!) az általános (kollektív) szabályokat az SZMSZ tartalmazza.

98.§-ban az új törvényi szabályozásban, érdemes a 2006. évi X. tv. óta eltelt időszak tapasztalatait figyelembe véve, a gyakorlatban kialakult szociális szövetkezeti típusokat rögzíteni. (Az Olasz szociális szövetkezetekre vonatkozó törvényi előírások is ezen a módon történtek, az Olasz alkotmány 45. cikkelye alapján már 10 éve működő szociális szövetkezetek gyakorlatát ültették át a törvényi szabályozásba 1991-ben a 381. számú törvényben). Az 'A típus' a 97.§. 1) bekezdésében bevezetett széles értelmű hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatására alakult szociális szövetkezet. A 'B típus' a helyi közösségi szükségletekre választ adó szociális szövetkezet, ahol a tagok között megjelenik a helyi önkormányzat vagy a helyi karitatív szervezet. Ennek a szövetkezeti típusnak a lehetséges fejlesztési iránya az, hogy a helyi, települési közszolgáltatások teljes spektrumát átvállalhatja, a szövetkezeti elvek szerint szerveződve, helyi munkahelyeket teremtve és a helyi közösségi igényeket kiszolgáló módon. A 'C típus' azokat a szociális szövetkezeteket jelenti, amelyek a szövetkezeti elveket tartják fontosnak, és a közösség által létrehozott közösségi vállalkozás keretében valósítanak meg alternatív gazdasági együttműködést, alternatív közösségi értékrend szerinti életformát, amely a fenntartható fejlődés szempontjaira épül. Mind a

három szociális szövetkezeti típus megtalálható a jelenlegi szociális szövetkezetek között – az arányok a következők 'A típus' 60%; 'B típus' 15%; 'C típus' 25%.

98.§ (3) bekezdésben szereplő 'C típus' Közösségi vállalkozásként működő szociális szövetkezet esetében a szövetkezeti tagok saját szükségletére történő közös munkavégzése javasoljuk, hogy ne tartozzon a Munka törvénykönyve alá eső foglalkoztatásba. Ugyanis a törvényi feltételeknek való megfelelés pénzbe kerül, itt azonban nem keletkezik bevétel. Ugyanilyen oknál fogva javasoljuk, hogy a tagi szükségletre történő termelést és szolgáltatást ne kösse a törvény semmiféle engedélyhez (munkajogi, polgári jogi, tűzvédelmi, higiéniai, fogyasztóvédelmi, stb. előíráshoz), sem számlaadási kötelezettséghez, mert az engedélyek beszerzésének, és az előírások teljesítésének költségeire nincs fedezet ebben a működési formában.

98.§ (5) a foglalkoztatottakon belül a hátrányos helyzetű tagok arányának előírásában a 75% minden integrációs szakmai elvnek ellentmond. A szociális szövetkezetek a foglalkoztatásban elsődlegesen a tagjaiknak biztosítanak munkát, majd ezen felül meglévő munkaerő-piaci kapacitások esetén nyújtanak a tagokon kívül más hátrányos helyzetűek számára foglalkoztatást. Ebből az a visszaható hatás következne, hogy a tagok 75%-nak kellene hátrányos helyzetűnek lennie. A gazdaságilag fenntartható tevékenységnek és a társadalmi szerepvállalás (hátrányos helyzetűek integrációja) egyensúlyának kell jellemeznie a szociális szövetkezet működését. Amennyiben elbillen az egyensúly, akkor vagy a gazdasági fenntarthatóság, vagy a hátrányos helyzetűek integrációja sérül. Ezért az egyensúly fenntartásához (az olasz B típusú integrációt biztosító szociális szövetkezetekhez hasonlóan) az integrálandó, hátrányos helyzetű személyek arányát 30%-ban érdemes meghatározni. Ezzel az aránnyal fenntartható a gazdasági és társadalmi egyensúly. Azért javasoljuk a 30%-hoz kiegészítő szempontként „a jelenlegi tagoknak és alkalmazottaknak a szövetkezetbe lépés időpontjában meglévő státuszát is” figyelembe venni, mert nem tud folyamatos és végtelen növekedést biztosítani egyetlen szociális szövetkezet se. Ha nem kerül elismerésre a törvényben a belépéskori státusz, akkor nagyon rövid idő alatt nem fog megfelelni a következő 6.) bekezdésben meghatározott „szociális” jelzőnek egymást követően szinte egyik szociális szövetkezet se, és még az is megtörténhet, hogy e pont bírósági alkalmazása a szociális szövetkezetek megszűnéséhez vezethet. Örök dilemma, hogy meddig hátrányos helyzetű valaki a szociális szövetkezetben? Abból kell kiindulni, hogy a szövetkezetbe lépés pillanatában valaki hátrányos helyzetű, a szövetkezet közösséget, munkát biztosít számára és már nem lesz hátrányos helyzetű. Ha ebben a kimerevített pillanatban ítéljük meg a szociális szövetkezet státuszát, akkor nincs is hátrányos helyzetű tagja. Ha folyamatában nézzük, akkor amennyiben a szövetkezetből, vagy a foglalkoztatásból kilép, akkor feltehetően nem talál munkát (mert eddig se talált a hátrányos helyzetet jellemző tulajdonságai miatt), és

megint hátrányos helyzetűvé válik. A szociális szövetkezetek célja, hogy tartósan biztosítson közösséget és munkát a tagjainak, foglalkoztatottjainak. A törvényi szabályozás hatására, ha a belépéskori státusz nincs figyelembe véve, akkor kikényszeríthet egy folyamatos tagcserét a szociális szövetkezetben, ami nem lehet szándéka a törvényhozónak.

98.§ (6) bekezdés szabályozásában nem világos az, hogy ha törlésre kerül a „szociális” tag a névből, akkor milyen szövetkezeti státusza lesz annak „a már nem szociális” szövetkezetnek? Az se világos, hogy ez a törlés meddig áll fenn? Ha újra megfelel a szövetkezet a tagi összetételnek és a foglalkoztatási előírásokra vonatkozó szabályoknak, akkor visszakapja a szociális jelzőt, illetve ennek mi az eljárása?

99.§ (5) bekezdésben szereplő tagi munkavégzés azért fontos a szociális szövetkezetek számára, mert ehhez a szabályozáshoz kapcsolódnak azok az (adó- és járulék) kedvezmények, amelyek minden szociális szövetkezeti tagnak és alkalmazottnak fontosak lennének. Azzal a javaslattal élünk, hogy a szociális szövetkezet minden hátrányos helyzetű tagjára vonatkozzanak a tagi munkavégzéshez kapcsolódó (adó- és járulék) kedvezmények, anélkül, hogy a tagi munkavégzés jogi kategóriájába kellene átlépniük az alkalmazásban lévőknek.

99.§ (10) bekezdés szerinti szabályozásra azért van szükség, hogy a tagok és családtagjaik személyes szükségleteinek kielégítésére irányuló közös tevékenységek során létrejövő áruk és szolgáltatások a szövetkezet tagjai között, ne kerüljenek be a pénz és kereskedelmi forgalmat feltételező szabályozásba.